

гинки.¹ Съ увеличение на непрѣките даждия даде се еластичност на нашия приходенъ бюджетъ, направи се възможно увеличение на държавнитѣ приходи успоредно съ увеличението на народното благосъстояние и българскиятъ фискъ тръгна по пѣтя на фиска на всичкитѣ напрѣднали държави. Защото каквото и да говорятъ нѣкои въ полза на прѣкитѣ данѣци (опрѣдѣлението на които въ страни съ буйни партизански страсти дава поводъ на възмутителни несправедливости) най-либералнитѣ и добрѣ устроени страни черпятъ незначителна само частъ отъ своитѣ приходи отъ тѣхъ. Ето ви данни отъ бюджетитѣ на нѣкои държави за 1897:

¹ По акцизитѣ, тѣй трудно извоювани у насъ, подирѣ една жестока борба съ силни чужди противници, не ще бжде излишно да се каже и слѣдующето.

1) Ако сравнимъ 1886 съ 1898, както направихме за прѣкитѣ данѣци, ще намѣримъ, че цѣнитѣ на прѣдметитѣ, обложени съ тѣхъ, не сж увеличени. И дѣйствително, ето тия цѣни (нѣкои отъ тѣхъ се намиратъ и въ таблицитѣ на статистическата дирекция), както има добрината да ми ги даде г. Ил. Соколовъ, познатиятъ търговецъ съ колониялни стоки въ София:

		1886 г.	1898 г.
Дервено масло	ока̀та лева	1.80	1.60
Кафе	" "	2.85	2.20
Свещи спармац. касата 5 килограма	" "	10.—	7.50
Петроль	" "	12.—	9.—
Захаръ	" "	38.—	35.—
Кибритъ 200 дуз.	" "	57.—	58.—

Въобщѣ може да се каже, че въпрѣки увеличението и на мита-та стъ 8 на 14⁰/₀ почти никоя чужда стока не е поскѣпнала отъ 1896 г. и че, слѣдователно, животътъ не е станалъ по-скѣпъ отъ тогава насамъ.

2) Акцизитъ и въобщѣ непрѣкитѣ данѣци нѣматъ върхнини, та и по тая причина е невѣроятнo твърдението, че у насъ нѣмало облекчение, защото прѣкитѣ даждия се замѣстили съ непрѣки.

3) Непрѣкитѣ се плащатъ и отъ чужденцитѣ, които, когато сж установени въ България, плащатъ вече (пакъ благодарение на една упорита борба, благополучно свършена прѣди двѣ години) и прѣки даждия, но които, когато дохождатъ у насъ за малко само врѣме, не могатъ да плащатъ нѣщо на страната, дѣто печелятъ, освѣнъ въ видъ на непрѣки данѣци.

4) За непрѣкитѣ данѣци никому чергата не се продава, защото всѣкой споредъ нея черга се простира.

5) Най-послѣ — при всичко че тоя въпросъ не влиза въ рамката на настоящата статия — акцизитъ оказаха едно безспорно благотворно влияние върху напрѣдъка на нѣкои наши производства, особено лозарството.